

Анотація до вибіркової навчальної дисципліни «Основи соціальної психології»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *013*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *2, семестр – 3*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Козубовська Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор; e-mail: iryna.kozubovska@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Одне з головних завдань в умовах трансформації сучасного українського суспільства, переходу до нових соціально-організаційних структур та системи національних ідеалів і цінностей полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, які б ефективно працювали у різних сферах, відчутно збагачували соціально-культурний досвід нації, зміцнювали громадянське полікультурне суспільство. Соціальна психологія – галузь психології, предметом вивчення якої є закономірності поведінки і діяльності людей в соціумі, в різних соціальних групах. Дисципліна «**Основи соціальної психології**» покликана забезпечити високий рівень знань, цінностей студентів із теорії і практики професійної діяльності у соціальній сфері, що дає можливість гуманізувати найближче оточення, суспільні взаємовідносини. Соціальна психологія допомагає ефективно вирішувати особистісні, групові, організаційні проблеми. Сучасна соціальна психологія – це наукова дисципліна, що розробляє методи пізнання, проектування, дослідження закономірностей поведінки, вивчає психологічні особливості формальних і неформальних груп, механізми їх утворення і функціонування. Вона опрацьовує широке коло соціально-психологічних явищ, які відбуваються в макро і мікро середовищах. Водночас, соціальна психологія є сферою психосоціальної практики і спрямована на регуляцію поведінки осіб, груп, колективів, надання допомоги у формуванні позитивної Я-концепції особистості тощо. Соціальна психологія як наукова і навчальна дисципліна має інтегрований характер, оскільки поєднує і збагачує на концептуальному та емпіричному рівнях здобутки сучасної загальної психології, соціології, соціальної роботи.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «**Основи соціальної психології**» є формування у майбутніх фахівців початкової освіти наукового світогляду, вміння аналізувати соціально-психологічні явища, характерні для соціальної реальності, здійснювати педагогічний вплив на розвиток особистості учнів молодшого шкільного віку, забезпечити їх успішну соціалізацію.

Завдання курсу – ознайомлення студентів з науковими підходами зарубіжних і вітчизняних учених до розуміння феномену «соціальна психологія», її роллю і місцем в системі наук; ознайомлення студентів з основними поняттями, принципами, концепціями; ознайомлення з методами соціальної психології та особливостями їх застосування в початковій школі; ознайомлення з прийомами вербальної і невербальної комунікації для успішної взаємодії з людьми; формування у студентів природи і специфіки міжособистісної взаємодії.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «**Основи соціальної психології**» студенти будуть ознайомлені з такими питаннями : становлення і розвиток соціальної психології як науки; методи соціальної психології; соціалізація індивіда; соціальні ролі; соціальні норми, санкції, соціальний контроль; соціальна віктимологія; соціальні групи; групові взаємовідносини; лідерство і керівництво; соціальна перцепція; соціальний стереотип; спілкування; психологія масової комунікації; психологія конфлікту.

4. У процесі вивчення дисципліни у майбутніх фахівців початкової освіти формуються знання, уміння, необхідні для ефективно професійної діяльності в галузі початкової освіти, в тому числі забезпечення успішної соціалізації молодших школярів, організації класного колективу, продуктивних взаємовідносин вчителя з учнями, їх батьками.

Майбутній учитель початкової школи **знає**: особливості соціалізації учнів молодшого шкільного віку та інститути соціалізації, динаміку і закономірності соціального розвитку людини на різних вікових етапах, моделі соціального розвитку, соціальна зрілість, конформізм, соціальні чинники віктимізації, види соціальних ролей та їх основні характеристики, соціальні групи та їх види, відмінності між групою і колективом, методи вивчення міжособистісних взаємовідносин у групі, стилі лідерства в групі, управління групою, види спілкування, механізми соціальної перцепції, інтерактивний і комунікативний аспекти спілкування, попередження конфліктів у процесі взаємодії.

Майбутній учитель **уміє**: застосовувати знання, отримані в процесі вивчення курсу, для організації учнівського колективу; використовувати соціометричну методiku для виявлення особливостей міжособистісної взаємодії в класному колективі, для визначення статусу учня в групі; організувати співробітництво з різними соціальними інститутами в процесі забезпечення успішної соціалізації молодших школярів; обирати адекватний стиль керівництва; попереджати і продуктивно вирішувати конфлікти; здійснювати профілактику віктимної поведінки; застосовувати різні комунікаційні технології у взаємодії з учнями, їх батьками, колегами.

Література

1. Гапон Н. Соціальна психологія. Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2008.
2. Джонсон Д. Соціально-психологічний тренінг міжособистісних взаємовідносин. Переклад з англійської. К.: Либідь, 2003.
3. Корнев М., Коваленко А. Соціальна психологія. Підручник. К.: Академвидав, 2005.
4. Москаленко В. Соціальна психологія. Підручник. К.: Либідь, 2005.
5. Орбан-Лембрик Л. Соціальна психологія. Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005.
6. Основи соціально-психологічного тренінгу / За ред.. Л. Казиміренко. Івано-Франківськ. : Симфонія - форте, 2018.
7. Темрук О. Соціальна психологія. Практикум. К.: Каравела, 2018.